

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13Co/393/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6714201438
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 03. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ama Odalošová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2018:6714201438.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Amy Odalošovej a sudcov JUDr. Petra Kvietka a JUDr. Janky Boroškovej (sudca spravodajca) v spore žalobkyne: R. N., nar. XX. XX. XXXX, bytom T. XXX/XX, XXX XX H., právne zast.: Advokátska kancelária JUDr. Peter Rybár, s.r.o., so sídlom Kuzmányho 29, 040 01 Košice, IČO: 47 234 466, proti žalovaným: I/ Cassovia Realitas Košice, s.r.o., so sídlom Národná trieda 206/75, 040 01 Košice, IČO: 36 762 385, II/ Cassovia group, s.r.o., so sídlom Národná trieda 206/75, 040 01 Košice, IČO: 45 711 241, obidvaja právne zast.: JUDr. Mária Tomčová, advokátka, Advokátska kancelária so sídlom Tolstého 2, 040 01 Košice, IČO: 35 540 834, o určenie, že žalovaní I/ a II/ nemajú právo na výkon záložného práva k nehnuteľnostiam, na základe odvolania žalovaného I/ proti rozsudku Okresného súdu Zvolen č. k. 14C/17/2014-202 zo dňa 18. 02. 2016, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok súdu prvej inštancie p o t v r d z u j e.
- II. Žalobkyni voči žalovanému I/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Zvolen (ďalej aj „súd prvej inštancie“, resp. „okresný súd“) rozsudkom č. k. 14C/17/2014-202 zo dňa 18. 02. 2016 rozhodol tak, že súd určil, že žalovaný I/ nemá právo na výkon záložného práva zo Zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam č. Z 07988-06 zo dňa 16. 08. 2006 uzatvorenej medzi záložným veriteľom VÚB, a.s., Mlynské Nivy 1, 829 90 Bratislava, IČO: 31 320 155, a záložcom R. N., nar. XX. XX. XXXX, bytom T. XXX/XX, XXX XX H., k nehnuteľnostiam nachádzajúcim sa v katastrálnom území H., v obci H., v okrese H., zapísaným u Okresného úradu H., odbor katastrálny na LV č. XXXX rodinný dom súpisné číslo XXX na parcele číslo XXXX, pozemok - parcela registra „C“ evidovaná na katastrálnej mape parc. č. XXXX, zastavané plochy a nádvoria o výmere 73 m², k podielom BLV 1 v 1-ici, BLV 2 v 1-tine, BLV 3 v 1-tine, na LV č. XXX rodinný dom súpisné číslo XXX, na parc. č. XXXX/X, rodinný dom súpisné číslo XXX, na parc. č. XXXX/X pozemky - parcely registra „C“ evidované na katastrálnej mape, parc. č. XXXX, záhrady o výmere 160 m², parc. č. XXXX, záhrady o výmere 55 m², parc. č. XXXX, záhrady o výmere 56 m², parc. č. XXXX, záhrady o výmere 123 m², parc. č. XXXX, zastavané plochy a nádvoria o výmere 27 m², parc. č. XXXX/X, zastavané plochy a nádvoria o výmere 119 m², parc. č. XXXX/X, zastavané plochy a nádvoria o výmere 44 m², parc. č. XXXX, záhrady o výmere 45 m², parc. č. XXXX, zastavané plochy a nádvoria o výmere 21 m², parc. č. XXXX, zastavané plochy a nádvoria o výmere 34 m², k podielu BLV 1 v 1/1-ine na LV č. XXX pozemok - parcela registra „C“ evidovaná na katastrálnej mape parc. č. XXXX, zastavané plochy a nádvoria o výmere 311 m², k podielu BLV 5 v 8/10-tinách (prvý výrok). Zároveň súd žalobu voči žalovanému II/ zamietol (druhý výrok). Žalovaného I/ zaviazal povinnosťou žalobkyni nahradiť trovy konania v sume 608,15 € na účet právneho zástupcu žalobkyne, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku (tretí výrok). Žalovanému II/ náhradu trov konania voči žalobkyni nepriznal (štvrtý výrok) a žalovaného

I/ zaviazal povinnosťou zaplatiť Slovenskej republike na účet Okresného súdu Zvolen súdny poplatok v sume 132,50 € do 3 dní od právoplatnosti rozsudku (piaty výrok).

2. Súd prvej inštancie rozhodnutie odôvodnil právne citáciou ust. § 151a Občianskeho zákonníka, čl. 20 ods. 1, čl. 21 ods. 1 Ústavy SR, § 80 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), § 39 Občianskeho zákonníka a § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z. z. o bankách. Vychádzal zo skutkových zistení, ktoré vyplynuli z vykonaného dokazovania, mal za preukázané, že medzi žalobkyňou ako jednou z dlžníkov a medzi VÚB, a.s., Mlynské Nivy 1, 829 90 Bratislava, IČO: 31 320 155, ako veriteľom, bola uzatvorená zmluva o poskytnutí úveru „HypoPôžička“ č. Ú 07988-06. Popri žalobkyni ako dlžníčke túto zmluvu uzatvorili ako dlžníci aj manžel R. N., st. a syn R. N., ml., syn žalobkyne. Podľa predmetnej zmluvy zo dňa 16. 08. 2006 veriteľ poskytol dlžníkom úver na rekonštrukciu nehnuteľnosti v sume 14 937,26 € (450 000 Sk), pričom úver sa dlžníci zaviazali vrátiť veriteľovi v mesačných splátkach počas 180 kalendárnych mesiacov od poskytnutia úveru, teda úver bol poskytnutý na 15 rokov. Pri riadnom splácaní úveru by bol splatný v celom rozsahu v roku 2021. Predmetnú zmluvu uzatvorenú podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka, okresný súd vyhodnotil ako spotrebiteľskú zmluvu, keď žalobkyňa a popri nej aj ostatní dlžníci zmluvu uzatvorila ako spotrebiteľka, teda ako fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Keďže zmluva bola uzatvorená dňa 16. 08. 2006, aplikoval § 4 ods. 2 zák. č. 258/2001 Z. z., z ktorého vyplýva, že spotrebiteľská zmluva musí obsahovať podľa písm. g) ročnú percentuálnu mieru nákladov a vyhodnotil, že z obsahu predmetnej zmluvy o úvere vyplýva, že neobsahuje ročnú percentuálnu mieru nákladov, preto spotrebiteľský úver vyhodnotil za bezúročný a bez poplatkov. Ďalej z vykonaného dokazovania vyplynulo, že na zabezpečenie úveru z predmetnej spotrebiteľskej zmluvy bola uzatvorená zmluva o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti č. Z 07988-06 tiež dňa 16. 08. 2006 medzi VÚB, a.s., Bratislava, ako záložným veriteľom a žalobkyňou ako záložcom, keď predmetom zálohu boli nehnuteľnosti špecifikované žalobkyňou v žalobe. Typovo bola uzatvorená podľa § 151a a nasl. Občianskeho zákonníka. Okresný súd ďalej posúdil, že žalobkyňa má naliehavý právny záujem ako spotrebiteľka na danej určovacej žalobe, keď z vykonaného dokazovania vyplynulo, že žalovaný I/ začal s výkonom záložného práva predajom zálohu formou dobrovoľnej dražby, o čom svedčila jednak výzva na sprístupnenie nehnuteľnosti zo dňa 10. 01. 2014 adresovaná žalobkyni, ako aj oznámenie o začatí výkonu záložného práva zo dňa 07. 01. 2014 adresovaného všetkým dlžníkom zo zmluvy o úvere, ako aj žiadosť o zápis poznámky ohľadne oznámenia o začatí výkonu záložného práva do katastra nehnuteľností žalovaného I/ zo dňa 09. 01. 2014. Konštatoval, že žalobkyňa žalobou môže zlepšiť svoje právne postavenie ako vlastníčka dotknutých nehnuteľností a preto považoval žalobu ako procesne prípustnú podľa § 80 písm. c) OSP. Súd prvej inštancie sa prednostne zaoberal námietkou žalobkyne či žalovaný I/ ako záložný veriteľ, ktorý začal realizovať výkon záložného práva zo zmluvy o zriadení záložného práva, má aktívnu legitimáciu na začatie výkonu záložného práva ako záložný veriteľ. Žalovaný I/ na preukázanie skutočnosti, že je záložným veriteľom, predložil zmluvu o postúpení pohľadávok zo dňa 11. 11. 2013 vrátane prílohy k nej, doložil aj oznámenie zo dňa 22. 11. 2013, ktorým dlžníkom zo zmluvy o úvere oznámil postúpenie predmetnej pohľadávky pôvodný veriteľ, avšak len dlžníkom I. N., st. R. N., ml., ktorým oznámenie bolo doručené dňa 04. 12. 2013. Žalovaný I/ však nepredložil oznámenie o postúpení pohľadávky adresované žalobkyni ako jednej z dlžníkov zo zmluvy o úvere. Okresný súd napriek tomu, že toto nepredložil žalovaný I/, vyhodnotil, že preukázal postúpenie pohľadávky s príslušenstvom ako i práv zo zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti predloženou zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 11. 11. 2013. Zmluvu o postúpení pohľadávok zo dňa 11. 11. 2013 posúdil súd prvej inštancie ako neplatný právny úkon podľa § 39 Občianskeho zákonníka, keď prednostne zistil, že ku dňu postúpenia pohľadávky nebol splatný celý úver (nedošlo k vyhláseniu jeho mimoriadnej splatnosti). Zistil, že splatnosť celého úveru v zmysle zmluvných dojednaní pri riadnom plnení mala nastať v roku 2021. Predmetom postúpenia pohľadávky podľa zmluvy o postúpení pohľadávok bola však celá pohľadávka s príslušenstvom zo zmluvy o úvere. Z posledného pokusu o zmier pred vyhlásením splatnosti úveru zo dňa 19. 02. 2008, ktorý predložil žalovaný I/, vyplynulo, že pôvodný veriteľ prostredníctvom spoločnosti CFH, a.s., Kežmarok, vyzval dvoch dlžníkov a to R. N., st. a R. XX., ml., k úhrade dlžných splátok úveru najneskôr do 29. 02. 2008 s upozornením, že inak pôvodný veriteľ pristúpi v súlade s obchodnými podmienkami s čl. VI. k vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru. Výzva im bola doručená dňa 01. 04. 2008. Okresný súd však konštatoval, že žalovaný I/ nepredložil dôkaz o tom, že táto výzva bola adresovaná aj žalobkyni ako jednej zo spoludlžníkov zo zmluvy o úvere, predkladal len dôkaz o doručovaní „určitej“ listiny, dňa 01. 04. 2008, ale jej obsah nepredložil. Zároveň nepredložil žiadne dôkazy o tom, že pôvodný veriteľ vyhlásil mimoriadnu splatnosť celého úveru. V závere okresný súd vyhodnotil, že pokiaľ VÚB, a.s., postúpila

zmluvou zo dňa 01. 11. pohľadávku z úveru v celom rozsahu žalovanému I/, postupovala v rozpore s § 92 ods. 8 zákona č. 483/2011 Z. z., keďže ku dňu postúpenia pohľadávky nebol splatným celý úver (nedošlo k vyhláseniu jeho mimoriadnej splatnosti), a teda VÚB, a.s., nebola oprávnená postúpiť svoju pohľadávku z úveru so všetkými právami s nimi spojenými žalovanému I/, vrátane práva zo zmluvy o zriadení záložného práva. Konštatoval, že sice zo zmluvy o úvere vyplýva z čl. 3.5, že podpisom tejto klient vyjadruje súhlas s postúpením pohľadávky banky vyplývajúcej z tejto zmluvy, jej zániku alebo porušenia vrátane splatného príslušenstva a to pred jej splatnosťou ako aj po splatnosti, ale len v súlade s podmienkami uvedenými v obchodných podmienkach. Obchodné podmienky v čl. VII. však vypovedajú len o oprávnení banky postúpiť celú svoju pohľadávku vyplývajúcu z úverovej zmluvy na ručiteľa pred jej splatnosťou v prípade že klient mešká so zaplatením splátky úveru alebo zaplatí iba časť splátky, a teda tento článok nevypovedá o možnosti postúpenia nesplatennej pohľadávky inému subjektu, len ručiteľovi a o takýto prípad v posudzovanej veci nejde. Preto okresný súd žalobe žalobkyne voči žalovanému I/ vyhovel. Voči žalovanému II/ okresný súd žalobu žalobkyne zamietol, pretože žalovaný II/ preukázal, že žalovaný I/ odstúpil od zmluvy o vykonaní dražby, ktorá bola uzatvorená medzi žalovaným II/ a I/ listom zo dňa 03. 02. 2014, ktorý bol žalovanému II/ doručený dňa 04. 02. 2014, čím nastali účinky odstúpenia od zmluvy o vykonaní dražby, preto okresný súd vyhodnotil, že žalovaný II/ nie je pasívne legitimovaný v konaní na uloženie povinnosti, ktorú žalobkyňa žiadala určovacou žalobou. Z dôvodu, že okresný súd dospel k záveru, že žalovaný I/ nie je oprávneným záložným veriteľom a nie je oprávnený realizovať výkon záložného práva, ďalej sa nezaoberal tvrdením žalobkyne, či zmluva o úvere a zmluva o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky, či zmluva o zriadení záložného práva je absolútne neplatným právnym úkonom podľa § 39 Občianskeho zákonníka, ako aj ďalšími tvrdeniami žalobkyne, či sú opodstatnené pokiaľ ide o vyhodnotenie, či pohľadávka z úverovej zmluvy je premlčaná alebo nie, či výkon záložného práva formou dobrovoľnej dražby za účelom uspokojenia pohľadávky vo výške 15 000 € predstavuje hrubý nepomer k cene premetu zálohu a či takýmto spôsobom sú porušované ústavné a zákonné práva žalobkyne na ochranu okrem iného i jej obydli.

3. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný I/ prostredníctvom právnej zástupkyne. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil a to tak, že žalobu žalobkyne zamietne, alebo zruší a vráti súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a priznal žalovanému I/ náhradu trov konania. Žalovaný I/ namietal, že súd prvej inštancie nedostatočne zistil skutkový stav veci a nesprávne vec právne posúdil, keď výrok rozhodnutia o určení, že žalovaný I/ nemá právo na výkon záložného práva absolútne nekorešponduje s obsahom odôvodnenia, nakoľko v ňom sa súd zaoberá iba konštatovaním neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávok, a rozsudok preto možno považovať za absolútne zmatečný. Rozsudok taktiež neurčuje časovú hranicu dokedy nemá žalovaný I/ právo na výkon záložného práva, teda keby eventuálne došlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru zo strany nového veriteľa. Ďalej namietal, že okresný súd sa obmedzil iba na neplatnosť postúpenia pohľadávky pred jej splatnosťou, keď argumentoval, že je nevyhnutné postupovať podľa zák. ust. § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z. z. o bankách, ktoré však hovorí, že: „Ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke, alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta. Podľa názoru žalovaného I/ toto ustanovenie neviaže možnosť postúpenia pohľadávky na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru, ale len na preukázateľné omeškanie klienta so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní a preto predmetná zmluva o postúpení pohľadávky je platná a účinná. Okresný súd sa zároveň nezaoberal argumentom žalovaného I/, že dlžníci R. N. ml. a spoludlžníčka žalobkyňa, absolútne nerešpektovali a ani naďalej nerešpektujú platobnú disciplínu a z ich strany nie je žiadny ani minimálny záujem dlh vyrovnať, keď od decembra 2010 žalobkyňa ani ostatní dlžníci neuhradili ani jednu splátku.

4. Žalobkyňa a žalovaný II/ sa k odvolaniu žalovaného I/ písomne nevyjadrili.

5. Súd prvej inštancie napadnuté rozhodnutie vydal dňa 18. 02. 2016 s tým, že odvolanie voči nemu bolo podané na pošte dňa 18. 04. 2016. Dňom 01. 07. 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 160/2015 Z. z., Civilný sporový poriadok (ďalej „CSP“), ktorý v zmysle § 470 ods. 1 stanovuje, že ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa prvej vety

ods. 2 § 470 CSP však platí, že právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

6. Zohľadňujúc vzájomnú koreláciu ust. § 470 ods. 1 CSP a § 470 ods. 2 CSP odvolací súd konštatuje, že nová právna úprava vychádza síce z princípu okamžitej aplikability procesnoprávnym noriem (§ 470 ods. 1 CSP), rešpektuje ale procesný účinok tých odvolaní, ktoré boli podané do 30. 06. 2016, ktorý zostal aj zachovaný po 30. 06. 2016. V dôsledku toho platí, že ustanovenie novej účinnej právnej úpravy od 01. 07. 2016 o odvolaní a odvolacom konaní sa v prípade týchto odvolaní nemôžu uplatniť v plnom rozsahu hneď od uvedeného dňa v celej šírke a so všetkými dôsledkami. Opačný záver by bol porušením právnej istoty a legitímnych očakávaní strán, lebo ten, kto koná na základe dôvery v platný a účinný zákon, nemôže byť vo svojej dôvere k nemu sklamaný (závery rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. PL ÚS 36/1995).

7. Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 204 ods. 1 v čase podania účinného OSP aktuálne § 362 ods. 1 CSP) oprávneným subjektom, stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 201 OSP aktuálne § 359 CSP) proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 201 a § 202 OSP aktuálne § 355 ods. 1 CSP) po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 205 ods. 1 OSP aktuálne § 127 a § 165 CSP) preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom § 379 CSP a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP) s prihliadnutím ex offa na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré nezistil (§ 380 ods. 2 CSP) viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať, alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP) postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) dospel k záveru, že je potrebné rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP.

8. Podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

9. Odvolací súd podrobne preskúmal všetky rozhodujúce otázky, ktoré boli vo veci vznesené a v plnom rozsahu sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie. Súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre posúdenie danej veci, vecne správne rozhodol a svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s § 220 ods. 2 CSP. Odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie je dostatočné, obsahuje skutkové zistenia súdu prvej inštancie ako i právne posúdenie veci súdom prvej inštancie, v jednotlivostiach na odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie odvolací súd len poukazuje a v ďalšom sa obmedzuje iba na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia a na zdôraznenie správnosti uvádza nasledovné:

10. Z obsahu spisu vyplýva, že právny predchodca žalovaného I/ VÚB, a.s., Mlynské Nivy 1, 829 90 Bratislava, IČO: 31 320 155, ako veriteľ dňa 16. 08. 2006 uzatvoril so žalobkyňou ako jednou z dlžníkov zmluvu o poskytnutí úveru „HypoPôžička“ č. Ú 07988-06. Popri žalobkyni ako dlžníčke túto zmluvu o poskytnutí úveru uzatvorili ako dlžníci jej manžel R. N. st. a jej syn R. N. ml., na základe ktorej VÚB, a.s., poskytla dlžníkom úver na rekonštrukciu nehnuteľnosti v sume 14 937,26 € (450 000 Sk), ktorý sa dlžníci zaviazali vrátiť veriteľovi v mesačných splátkach počas 180 kalendárnych mesiacov od poskytnutia úveru (úver bol poskytnutý na 15 rokov). Pri riadnom splácaní úveru by bol splatný v celom rozsahu v roku 2021. Neoddeliteľnou súčasťou tejto zmluvy o úvere boli obchodné podmienky VÚB, a.s., pre poskytovanie „úverov na bývanie“, ktoré nadobudli účinnosť dňa 01. 01. 2006. Typovo zmluva o úvere bola uzatvorená podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka. Na zabezpečenie úveru predmetnej zmluvy bola uzatvorená zmluva o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti č. Z 07988-06 dňa 16. 08. 2006 medzi VÚB, a.s., Bratislava, ako záložným veriteľom a žalobkyňou ako žaložcom, keď predmetom zálohu boli nehnuteľnosti špecifikované žalobkyňou v žalobe. Žalovaný I/ prostredníctvom žalovaného II/ začal s výkonom záložného práva predajom zálohu formou dobrovoľnej dražby. Žalovaný I/ preukázal postúpenie pohľadávky s príslušenstvom ako i práv zo zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti predloženou zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 11. 11. 2013. Z obsahu spisu ďalej vyplýva, že dlžníci porušili záväzok zo zmluvy o úvere splácať ho riadne a včas a dostali sa do omeškania so splácaním úveru, pričom predmetom postúpenia pohľadávky podľa zmluvy o postúpení pohľadávok však bola celá pohľadávka s príslušenstvom zo zmluvy o úvere. Z obsahu spisu a napokon

aj z obsahu samotného odvolania je zrejmé, že postupca neukončil záväzkovo-právny uzatvorený vzťah medzi postupcom na jednej strane a žalobkyňou na strane druhej, nebola vyhlásená mimoriadna splatnosť celého úveru (zmluva nebola vypovedaná) a žalovaný I/ nedisponuje dokladmi, ktoré by takéto skutočnosti relevantne preukázali.

11. Súd prvej inštancie postupoval správne, keď sa v prvom rade zaoberal otázkou, či žalovaný I/ ako záložný veriteľ, ktorý začal realizovať výkon záložného práva, má aktívnu vecnú legitimáciu na začatie výkonu záložného práva ako záložný veriteľ.

12. Aktívnou legitimáciou sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorých vyplýva subjektu - žalovanému I/ ním uplatňované právo (nárok), resp. mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúvanie vecnej legitimácie či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu) alebo pasívnej je imanentnou súčasťou súdneho konania (pozri rozhodnutie NS SR zo dňa 29. 06. 2010 sp. zn. 2Cdo/205/2009).

13. Na to, aby sa niekto stal účastníkom konania, netreba aby bol účastníkom hmotnoprávneho vzťahu, o ktorý v konaní ide, stačí, ak podá žalobu (v takomto prípade sa stáva žalobcom) alebo, aby bola proti nemu podaná žaloba (v takomto prípade sa stáva žalovaným). Či však bude žalobca v spore úspešný závisí od toho či je účastníkom hmotnoprávneho vzťahu, z ktorého vyvodzuje žalobou uplatnený nárok. Pre označenie stavu vyplývajúceho z hmotného práva, kedy je jeden účastník subjektom práva a účastník na opačnej procesnej strane subjektom povinností, ktoré sú predmetom konania, sa v občianskom procesnom práve užíva pojem vecná legitimácia. Z hľadiska posúdenia vecnej legitimácie nie je rozhodujúce či a na základe čoho sa určitá fyzická alebo právnická osoba len subjektívne cíti byť účastníkom určitého hmotno-právneho vzťahu, ale vždy iba to, či účastníkom objektívne je alebo nie je. Nedostatok aktívnej vecnej legitimácie znamená, že ten, kto o sebe tvrdí, že je nositeľom hmotnoprávneho oprávnenia (žalobca) nie je nositeľom tohto hmotnoprávneho oprávnenia, o ktoré v konaní ide, o nedostatok pasívnej vecnej legitimácie ide naopak vtedy, ak ten o kom žalobca tvrdí, že je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti (žalovaný) nie je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti, o ktorú v konaní ide (pozri rozsudok NS SR sp. zn. 3Cdo/192/2004).

14. Súd prvej inštancie dospel zároveň k správnej závere, že v danom prípade sa žalovanému I/ nepodarilo preukázať jeho aktívnu legitimáciu keď síce predložil zmluvu o postúpení pohľadávok zo dňa 11. 11. 2013, avšak nepreukázal splnenie zákonných podmienok pre postúpenie predmetnej pohľadávky pôvodného veriteľa VÚB, a. s., voči žalobkyňi. Podľa § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z. z. o bankách, ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky, jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“) aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva, to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka. Banka, alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

15. Banka je v prípade porušenia zmluvnej povinnosti dlžníka splácať úver riadne a včas oprávnená vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru po doručení výzvy dlžníkovi za podmienok stanovených v zákone o bankách, alebo zmluvu o úvere vypovedať, prípadne od nej odstúpiť v súlade so všeobecnými obchodnými podmienkami. Banka túto možnosť v danom prípade nevyužila a postúpila pohľadávku bez toho, aby úver nadobudol mimoriadnu splatnosť, resp. aby zmluvný vzťah zanikol inak. Pokiaľ ale nebola vyhlásená mimoriadna splatnosť úveru, resp. pokiaľ zmluvný vzťah nezanikol výpoveďou alebo odstúpením od zmluvy, nie je možné urobiť záver o tom, že by predmetný úver bol ku dňu postúpenia splatný.

16. Z ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách vyplýva, že banka môže postúpiť inému subjektu iba tú časť pohľadávky, ktorá zodpovedá nesplácanému dlhu. Dôvodová správa k tomuto ustanoveniu doslova uvádza (pôvodne išlo o § 92 ods. 7) „v ods. 7 sa upravuje možnosť použiť inštitút postúpenia svojej pohľadávky zodpovedajúcej nesplácanému dlhu a to aj osobe, ktorá nie je bankou“. Pokiaľ teda banka postúpila predmetnú pohľadávku z úveru v celom rozsahu žalovanému I/, postupovala v rozpore s § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z. z. o bankách. Keďže ku dňu postúpenia pohľadávky nebol splatný celý úver (nedošlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti) banka nebola oprávnená postúpiť svoju pohľadávku z úveru, vrátane úrokov z neho, v celosti inému subjektu. Zmluva o postúpení pohľadávok z 11. 11. 2013 je preto neplatným právnym úkonom ako správne okresný súd posúdil v zmysle § 39 OZ (pre rozpor so zákonom).

17. Zo znenia citovaného ustanovenia § 92 ods. 8 zákona o bankách vyplýva, že prvá obligatórna podmienka pre platnú cesiu bankovej pohľadávky je písomná výzva banky, ktorá má byť klientovi banky doručená a napriek tejto písomnej výzve je klient banky v kvalifikovanom omeškaní (nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní). Až po preukázaní, že klientovi banky bola takáto výzva zo strany banky doručená, a klient bol napriek výzve v omeškaní viac ako 90 dní možno platne postúpiť bankovú pohľadávku inej osobe a to aj osobe, ktorá nie je bankou. Písomná výzva, ktorá spĺňa vymedzené kritériá, je základným a prvým predpokladom pre platnú cesiu bankovej pohľadávky alebo jej časti na inú osobu. Žalovaný I/ však takýto dôkaz v konaní vo vzťahu k žalobkyni nepredložil, preto je možné uzavrieť, že nepreukázal už prvú obligatórnu podmienku uvedenú v § 92 ods. 8 zákona o bankách. Po splnení tejto podmienky môže banka pristúpiť k platnému postúpeniu „spôsobilej pohľadávky“. Zmluva o postúpení pohľadávok zo dňa 11. 11. 2013 je preto absolútne neplatným právnym úkonom a žalovaný I/ nemá preto postavenie oprávneného záložného veriteľa na realizáciu výkonu záložného práva vyplývajúceho zo zmluvy o zriadení záložného práva, ktorá bola uzatvorená medzi pôvodným veriteľom a žalobkyňou.

18. Žalovaný I/ namieta, že pri kvalifikovanom omeškaní klienta banky s časťou svojho peňažného záväzku má banka oprávnenie postúpiť inému subjektu a to aj osobe, ktorá nie je bankou, pohľadávkou z celého úveru, to znamená splátky splatné ale aj splátky, ktorých zročnosť ešte nenastala, a to bez toho, aby banka pristúpila k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti celého úveru.

19. Uvedený výklad žalovaného I/ v odvolaní nezodpovedá účelu, zmyslu a logickému posudzovaniu § 92 ods. 8 zákona o bankách.

20. Odvolací súd nijako nespochybňuje oprávnenie banky postúpiť pohľadávku z celého úverového vzťahu, avšak to by musela VÚB, a.s., pristúpiť k ukončeniu úverového vzťahu (k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru). Takýmto spôsobom postupujú ostatné bankové subjekty na finančnom trhu.

21. Keďže ku dňu postúpenia pohľadávky nebol splatným celý úver (nedošlo k vyhláseniu jeho mimoriadnej splatnosti) VÚB, a.s., nebola oprávnená postúpiť svoju pohľadávku z úveru, vrátane úrokov z neho, v celosti inému subjektu. Zmluva o postúpení pohľadávok zo dňa 11. 11. 2013 je preto neplatným právnym úkonom a žalovaný I/ nemá preto postavenie oprávneného záložného veriteľa na realizáciu výkonu záložného práva vyplývajúceho zo zmluvy o zriadení záložného práva, ktorá bola uzatvorená medzi pôvodným veriteľom a žalobkyňou.

22. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny v zmysle § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdil.

23. O trovách odvolacieho konania vo vzťahu k účastníkom odvolacieho konania odvolací súd rozhodol v súlade s ust. § 396 ods. 1 CSP aplikujúc ust. § 262 ods. 1 CSP a ust. § 255 ods. 1 CSP. Žalobkyňa bola síce v odvolacom konaní úspešnou stranou sporu a v zmysle § 255 ods. 1 CSP by jej prináležal nárok na náhradu trov odvolacieho konania, keďže však odvolací súd mal za preukázané, že žalobkyni žiadne trovy konania v súvislosti s odvolacím konaním nevznikli, žalovanej voči žalovanému I/ nevznikol ani nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Preto odvolací súd žalobkyni nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

24. O veci senát odvolacieho súdu rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania, t. j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpisu uvedie, tiež proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh - § 428 CSP).